

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2007. gada 3. maijā *

Lieta C-303/05

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LES 35. pantam,

ko *Arbitragehof* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2005. gada 13. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2005. gada 29. jūlijā, tiesvedībā

Advocaten voor de Wereld VZW

pret

Leden van de Ministerraad.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanns [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], R. Šintgens [*R. Schintgen*], P. Kūris [*P. Kūris*], E. Juhāss [*E. Juhász*] un J. Klučka [*J. Klučka*], tiesneši H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents), J. Makarčiks [*J. Makarczyk*], U. Lehmušs [*U. Lohmus*], E. Levits un L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*],

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

ģenerālvokāts D. Ruiss Harabo Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 11. jūlijā,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Advocaten voor de Wereld VZW* vārdā — L. Delē [*L. Deleu*], P. Bekarts [*P. Bekaert*] un F. van Vlanderens [*F. van Vlaenderen*], *advocaten*,
- Beļģijas valdības vārdā — M. Vimmers [*M. Wimmer*], pārstāvis, kam palīdz E. Jakubovics [*E. Jacubowitz*] un P. de Maijers [*P. de Maeyer*], *avocats*,
- Čehijas valdības vārdā — T. Bočeks [*T. Boček*], pārstāvis,
- Spānijas valdības vārdā — H. M. Rodrigess Karkamo [*J. M. Rodríguez Cárcamo*], pārstāvis,
- Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un Ž. K. Niolē [*J.-C. Niollet*], kā arī E. Beljāra [*E. Belliard*], pārstāvji,

- Latvijas valdības vārdā — E. Balode-Buraka, pārstāve,
- Lietuvas valdības vārdā — D. Krjaučūns [*D. Kriaučiūnas*], pārstāvis,
- Nīderlandes valdības vārdā — H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*], M. de Mola [*M. de Mol*] un K. M. Viselsa [*C. M. Wissels*], pārstāves,
- Polijas valdības vārdā — J. Pjetras [*J. Pietras*], pārstāvis,
- Somijas valdības vārdā — E. Biglina [*E. Bygglin*], pārstāve,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā — S. Nvaokolo [*S. Nwaokolo*] un K. Gibsa [*C. Gibbs*], pārstāves, kurām palīdz E. Dešvuds [*A. Dashwood*], *barrister*,
- Eiropas Savienības Padomes vārdā — S. Kiriakupula [*S. Kyriakopoulou*], kā arī J. Šute [*J. Schutte*] un O. Petersens [*O. Petersen*], pārstāvji,
- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — V. Bogensbergers [*W. Bogensberger*] un R. Trousterss [*R. Troosters*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 12. septembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- ¹ Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV L 190, 1. lpp., turpmāk tekstā — “pamatlēmums”) spēkā esamības novērtējumu.
- ² Šis lūgums ir iesniegts sakarā ar prasību, ko cēla *Advocaten voor de Wereld VZW* (turpmāk tekstā — “*Advocaten voor de Wereld*”) *Arbitragehof* [Arbitrāžas tiesā], lai atceltu Beļģijas 2003. gada 19. decembra Likumu par Eiropas apcietināšanas orderi (2003. gada 22. decembra *Moniteur belge*, 60075. lpp., turpmāk tekstā — “2003. gada 19. decembra likums”) un it īpaši tā 3. pantu, 5. panta 1. un 2. punktu, kā arī 7. pantu.

Atbilstošās tiesību normas

- ³ Saskaņā ar pamatlēmuma piekto apsvērumu:

“Eiropas Savienībai nospraustais mērķis kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu liek atcelt izdošanu starp dalībvalstīm un to aizstāt ar nodošanas sistēmu starp tiesu iestādēm. Ieviešot jaunu, vienkāršotu sistēmu, saskaņā ar kuru notiesātas vai aizdomās turētas personas nodod sodu izpildei vai kriminālvajāšanai, būs iespējams

izvairīties no sarežģītības un iespējamās kavēšanās, kas piemīt pastāvošajām izdošanas procedūrām. Tradicionālās sadarbības attiecības, kas līdz šim pārsvarā pastāvēja starp dalībvalstīm, ir jāaizvieto [jāaizstāj] ar sistēmu, kura brīvības, drošības un tiesiskuma telpā paredz brīvu tiesu nolēmumu apriti krimināllietās un kas attiecas gan uz procesuālajiem, gan uz galīgajiem nolēmumiem.”

4 Pamatlēmuma sestajā apsvērumā noteikts:

“Eiropas apcietināšanas orderis, kuru paredz šis pamatlēmums, ir pirmais konkrētais pasākums, ar kuru krimināltiesību jomā īsteno savstarpējas atzišanas principu, kuru Eiropadome raksturojusi kā tiesu iestāžu sadarbības “stūrakmeni”.”

5 Saskaņā ar pamatlēmuma septīto apsvērumu:

“Tā kā, darbojoties vienpusēji, dalībvalstis nespēj pilnībā sasniegt mērķi aizvietot [aizstāt] daudzpusējo izdošanas sistēmu, kuras pamatā ir 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu, un šis mērķis tā apjoma un rezultātu dēļ ir vieglāk sasniedzams Savienības līmenī, tad Padome var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts 2. pantā Līgumā par Eiropas Savienību un 5. pantā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šis pamatlēmums nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs šā mērķa sasniegšanai.”

6   Saskaņā ar pamatlēmuma vienpadsmito apsvērumu:

“Attiecībās starp dalībvalstīm Eiropas apcietināšanas orderim ir jāaizstāj visi iepriekšējie dokumenti, kas attiecās uz izdošanu, tai skaitā noteikumi par izdošanu, kas iekļauti Šengenas līguma izpildes konvencijas III sadaļā.”

7   Pamatlēmuma, kas tika pieņemts, pamatojoties uz LES 31. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu un 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu, 1. pants nosaka:

“1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums [ne]groza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti 6. pantā Līgumā par Eiropas Savienību.”

8 Pamatlēmuma 2. pants nosaka:

“1. Eiropas apcietināšanas orderi var izsniegt par darbībām, par kurām izsniegšanas dalībvalsts tiesībās paredzēts brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, kura maksimālais ilgums ir vismaz 12 mēneši, vai par jau piespriestu sodu vai jau piemērotu drošības līdzekli, kuru ilgums ir vismaz četri mēneši.

2. Šādi nodarījumi, ja par tiem izsniegšanas dalībvalsti var piemērot brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi, un tādi, kā tie definēti izsniegšanas dalībvalsts tiesībās, saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem un nepārbaudot darbības abpusējo sodāmību ir pamats nodošanai, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi:

- dalība noziedzīgā organizācijā,
- terorisms,
- cilvēku tirdzniecība,
- bērnu seksuāla izmantošana un bērnu pornogrāfija,
- narkotisku un psihotropu vielu nelikumīga tirdzniecība,
- ieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīga tirdzniecība,
- korupcija,

- krāpšana, ieskaitot krāpšanu, kas apdraud Eiropas Kopienas finanšu intereses 1995. gada 26. jūlija Konvencijas par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību nozīmē,
- noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana,
- naudas, tostarp EUR [euro], viltošana,
- datornoziedzumi,
- noziedzumi pret vidi, tostarp apdraudētu dzīvnieku un augu sugu un šķirņu nelikumīga tirdzniecība,
- palīdzība nelikumīgi iebrāukt un uzturēties,
- [tiša] slepkavība, smagi miesas bojājumi,
- cilvēku orgānu un audu nelikumīga tirdzniecība,
- personas nolaupīšana, nelikumīga brīvības atņemšana un ķilnieku sagrābšana,
- rasisms un ksenofobija,

- organizēta vai bruņota laupīšana,
- kultūras preču, tostarp mākslasdarbu un senlietu, nelikumīga tirdzniecība,
- krāpšana,
- rekets un izspiešana,
- izstrādājumu viltošana un pirātisms,
- administratīvu dokumentu viltošana un tirdzniecība,
- maksāšanas līdzekļu viltošana,
- hormonu un citu augšanas veicinātāju nelikumīga tirdzniecība,
- kodolmateriālu vai radioaktīvu materiālu nelikumīga tirdzniecība,
- zagtu transportlīdzekļu tirdzniecība,
- izvarošana,
- dedzināšana,

- noziegumi, kuri ir Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcijā,
- kuģa vai gaisa kuģa sagrābšana,
- sabotāža.

3. Apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un ievērojot Līguma par Eiropas Savienību 39. panta 1. punkta noteikumus, Padome vienprātīgi jebkurā brīdī var nolemt šī panta 2. punkta sarakstam pievienot citas noziegumu kategorijas. Ievērojot ziņojumu, ko saskaņā ar 34. panta 3. punktu iesniedz Komisija, Padome izvērtē to, vai saraksts būtu jāpaplašina vai jāgroza.

4. Tādu nodarījumu gadījumā, uz ko neattiecas 2. punkts, nodošanu var pakļaut nosacījumam, ka darbības, par kurām izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, uzskata par nodarījumu saskaņā ar izpildes [dalīb]valsts tiesībām neatkarīgi no tā sastāva elementiem vai kvalifikācijas.”

9 Pamatlēmuma 31. pants paredz:

“1. Neietekmējot to piemērošanu attiecībās starp dalībvalstīm un trešajām [trešām] valstīm, šis pamatlēmums no 2004. gada 1. janvāra aizstāj attiecīgās

normas šādās konvencijās, ko attiecībā uz izdošanu piemēro attiecībās starp dalībvalstīm:

- a) 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu, tās 1975. gada 15. oktobra papildu protokols, tās 1978. gada 17. marta otrais papildu protokols un 1977. gada 27. janvāra Eiropas konvencija par terorisma apkarošanu, ciktāl tā attiecas uz izdošanu;
- b) 1989. gada 26. maija Nolīgums starp 12 Eiropas Kopienu dalībvalstīm par izdošanas pieprasījumu nodošanas metožu vienkāršošanu un modernizāciju;
- c) 1995. gada 10. marta Konvencija par vienkāršotu izdošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm;
- d) 1996. gada 27. septembra Konvencija par izdošanu starp Eiropas Savienības dalībvalstīm;
- e) III sadaļas 4. nodaļa 1990. gada 19. jūnija Šengenas līguma [1985. gada 14. jūnijs] īstenošanas Konvencijā par kontroles pakāpenisku atcelšanu pie kopīgajām robežām.

2. Dalībvalstis var turpināt piemērot divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus vai režīmus, kas ir spēkā šī pamatlēmuma pieņemšanas brīdī, ciktāl šādi nolīgumi vai

režīmi ļauj padziļināt vai paplašināt šī pamatlēmuma mērķus un palīdz vienkāršot vai vēl vairāk atvieglot procedūras to personu nodošanai, par kurām ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis.

Dalībvalstis var noslēgt divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus vai režīmus pēc tam, kad šis pamatlēmums ir stājies spēkā, ciktāl šādi nolīgumi vai režīmi ļauj paplašināt vai padziļināt šī pamatlēmuma noteikumus par tādu personu nodošanu, uz kurām attiecas Eiropas apcietināšanas orderis, konkrēti, nosakot īsākus termiņus par 17. pantā paredzētajiem, paplašinot 2. panta 2. punktā paredzēto nodarījumu sarakstu, paredzot citus ierobežojumus atteikuma iemesliem, kas minēti 3. un 4. pantā, vai samazinot robežas, kas paredzētas 2. panta 1. vai 2. punktā.

Nolīgumi un režīmi, kas minēti punkta otrajā daļā, nekādā gadījumā nevar ietekmēt attiecības ar dalībvalstīm, kas nav to puses.

Trīs mēnešu laikā no šī pamatlēmuma stāšanās spēkā dalībvalstis paziņo Padomei un Komisijai par tiem pastāvošiem nolīgumiem un režīmiem, kas minēti pirmajā daļā, kurus tās vēlas turpināt piemērot.

Dalībvalstis paziņo Padomei un Komisijai arī par ikvienu jaunu nolēmumu vai režīmu, kā minēts punkta otrajā daļā, trīs mēnešu laikā pēc to parakstīšanas.

3. Ja konvencijas vai nolīgumus, kas minēti 1. punktā, piemēro tādām dalībvalstu teritorijām vai tādām teritorijām, par kuru ārlietām dalībvalstis ir atbildīgas, kurām šo pamatlēmumu nepiemēro, šie tiesību akti turpina regulēt attiecības starp šīm teritorijām un citām dalībvalstīm.”

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 10 No lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka ar 2004. gada 21. jūnija prasības pieteikumu *Advocaten voor de Wereld* ir cēlušī prasību *Arbitragehof* pilnībā vai daļēji atcelt 2003. gada 19. decembra likumu, ar kuru Beļģijas valsts tiesībās transponē pamatlēmuma noteikumus.
- 11 Prasības pamatojumam *Advocaten voor de Wereld* uzsver tostarp, ka pamatlēmums nav spēkā, jo jautājums par Eiropas apcietināšanās orderi bija jāīsteno ar konvenciju un nevis ar pamatlēmumu, tā kā saskaņā ar LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu pamatlēmumi var tikt pieņemti, tikai “dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanai”, kas šajā lietā tā nebija.
- 12 *Advocaten voor de Wereld* turklāt apgalvo, ka ar 2003. gada 19. decembra likuma 5. panta 2. punktu, ar kuru Beļģijas tiesībās transponē pamatlēmuma 2. panta 2. punktu, tiek pārkāpts vienlīdzības princips un nediskriminācijas princips tādejādi, ka attiecībā uz sodāmiem nodarījumiem, kas norādīti šajā pēdējā minētajā noteikumā, izpildot Eiropas apcietināšanas orderi, bez objektīva un saprātīga

pamatojuma paredzēta atkāpe no abpusējas sodāmības prasības, lai gan attiecībā uz citiem noziedzīgiem nodarījumiem šī prasība ir saglabāta.

- 13 *Advocaten voor de Wereld* arī apgalvo, ka 2003. gada 19. decembra likums turklāt neatbilst kriminālprocesa tiesiskuma principa nosacījumiem, jo uzskaita nevis [noziedzīgus] nodarījumus, kas ir saturiski pietiekami skaidri un precīzi, bet gan nevēlamas rīcības plašas kategorijas. Tiesību aizsardzības iestādei, kurai jālemj par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, ir nepietiekama informācija, lai efektīvi kontrolētu, vai [noziedzīgi] nodarījumi, par kuriem meklētā persona tiek kriminālvajāta, vai par kuriem tā ir sodīta, pieder pie kādas no šī likuma 5. panta 2. punktā minētajām kategorijām. Tas, ka šajā noteikumā nav sniegta skaidra un precīza [noziedzīgu] nodarījumu definīcija, rada nesaskanīgu šī likuma piemērošanu dažādās iestādēs, kuru pienākums ir Eiropas apcietināšanas ordera izpilde, un tādējādi tiek pārkāpts arī vienlīdzības un nediskriminācijas princips.
- 14 *Arbitragehof* norāda, ka 2003. gada 19. decembra likums ir Padomes lēmuma noregulēt Eiropas apcietināšanas ordera jautājumu ar pamatlēmumu tiešas sekas. *Advocaten voor de Wereld* iebildumi attiecībā uz šo likumu attiektos arī attiecībā uz pamatlēmumu. Tiesu iestāžu atšķirīgā Kopienų aktu un tiesiskā regulējuma, ar ko [tos] ievieš valsts tiesībās, interpretācija kaitē Kopienų tiesiskās kārtības vienotībai un apdraud vispārējo tiesiskās drošības principu.
- 15 *Arbitragehof* piebilst, ka saskaņā ar LES 35. panta 1. punktu tikai Tiesai ir kompetence sniegt prejudiciālus nolēmumus par pamatlēmumu spēkā esamību un ka saskaņā ar šī paša panta 2. punktu Beļģijas Karaliste ir atzinusi Tiesas kompetenci šajā jautājumā.

16 Šādos apstākļos *Arbitragehof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai [...] pamatlēmums [...] ir saderīgs ar Līguma [par Eiropas Savienību] 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu, saskaņā ar kuru pamatlēmumus pieņem tikai un vienīgi dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanai?

- 2) Vai [...] pamatlēmuma [...] 2. panta 2. punkts tiktāl, ciktāl tas neprasa veikt pārbaudi par abpusēju sodāmību attiecībā uz tajā uzskaitītajiem pārkāpumiem, ir saderīgs ar Līguma [par Eiropas Savienību] 6. panta 2. punktu un it īpaši ar tajā garantēto tiesiskuma principu kriminālprocesā, un vienlīdzības un nediskriminācijas principu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

Par pieņemamību

17 Čehijas valdība apgalvo, ka pirmais prejudiciālais jautājums ir nepieņemams tādēļ, ka tas liek Tiesai pārbaudīt LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu, kurš ir primāro tiesību noteikums, kas neietilpst tās kontrolē.

- 18 Šī argumentācija ir nepamatota. Saskaņā ar LES 35. panta 1. punktu Tiesas kompetencē, ievērojot šā panta nosacījumus, ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par tostarp pamatlēmumu interpretāciju un spēkā esamību, kas uzreiz nozīmē, ka tai var, pat ja nav tieši izteiktas kompetences, lūgt interpretēt primāro tiesību noteikumus, tādus kā LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunkts, ja kā pamata lietā Tiesai tiek lūgts izvērtēt, vai pamatlēmums ir pieņemts tiesiski pareizi, pamatojoties uz šo pēdējo minēto noteikumu.
- 19 Kā uzskata Čehijas valdība, pirmais prejudiciālais jautājums ir nepieņemams arī tādēļ, ka lēmumā lūgt prejudiciālu nolēmumu nav skaidri norādīti attiecīgie motīvi, kas pamato pamatlēmuma spēkā neesamības konstatēšanu. Līdz ar to šī valdība nespēja lietderīgi iesniegt apsvērumus par šo jautājumu. Precizāk, tā kā *Advocaten voor de Wereld* apgalvo, ka pamatlēmums netuvināja dalībvalstu normatīvos noteikumus, tai būtu bijis jāatbalsta šis apgalvojums un *Arbitragehof* būtu bijis šajā sakarā jāizsakās lēmumā lūgt prejudiciālu nolēmumu.
- 20 Ir jānorāda, ka lēmumos lūgt prejudiciālu nolēmumu iekļautajai informācijai ir ne vien jāļauj Tiesai sniegt noderīgas atbildes, bet arī jāsniedz iespēja dalībvalstu valdībām un citām ieinteresētajām personām iesniegt apsvērumus saskaņā ar Kopienas Tiesas Statūtu 23. pantu (skat. it īpaši 1999. gada 2. marta rīkojumu lietā C-422/98 *Colonia Versicherung u.c.*, *Recueil*, I-1279. lpp., 5. punkts).
- 21 Pamata lietā lēmumā lūgt prejudiciālu nolēmumu ir pietiekami norādījumi, kas atbilst šīm prasībām. Kā tika norādīts šī sprieduma 11. punktā, no lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *Advocaten voor de Wereld* aizstāv apgalvojumu, ka Eiropas apcietināšanas ordera jautājums bija jānoregulē ar konvenciju, nevis ar pamatlēmumu, jo saskaņā ar LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu pamatlēmu-

mus var pieņemt tikai “dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšanai”, kas šajā gadījumā tā nebija.

22 Šāda informācija ir pietiekama ne tikai lai ļautu Tiesai sniegt noderīgu atbildi, bet arī lai nodrošinātu iespēju sniegt apsvērumus, kas ir attiecīgajiem lietas dalībniekiem — dalībvalstīm, Padomei un Komisijai, saskaņā ar Kopienų Tiesas Statūtu 23. pantu, ko arī pierādīja apsvērumi, kurus iesniegušas visas personas, kas iestājušās lietā šajā tiesvedībā, tajā skaitā Čehijas valdības iesniegtie apsvērumi.

23 Līdz ar to pirmais prejudiciālais jautājums ir pieņemams.

Par lietas būtību

24 *Advocaten voor de Wereld* pretēji visiem citiem lietas dalībniekiem, kas šajā tiesvedībā iesniedza apsvērumus, apgalvo, ka Eiropas apcietināšanas ordera jautājums saskaņā ar LES 34. panta 2. punkta d) apakšpunktu bija jānoregulē ar konvenciju.

25 Pirmkārt, pamatlēmumu nevarēja pieņemt, lai tuvinātu normatīvos aktus, ko paredz LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunkts, jo Padome varēja pieņemt pamatlēmumus, ar ko pakāpeniski tuvina krimināltiesiskās normas, tikai tajos gadījumos, kas paredzēti LES 29. panta otrās daļas trešajā ievilkumā un 31. panta 1. punkta e) apakšpunktā. Attiecībā uz citām kopīgajām rīcībām tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās jomā Padomei, piemērojot LES 34. panta 2. punkta d) apakšpunktu, bija jāizmanto konvencijas.

- 26 Otrkārt, saskaņā ar pamatlēmuma 31. pantu tas ar 2004. gada 1. janvāri aizstāja līgumtiesības, kas piemērojamas dalībvalstu attiecībās izdošanas jautājumā. Tikai ar šāda paša rakstura aktu, proti, konvenciju LES 34. panta 2. punkta d) apakšpunkta izpratnē, var atkāpties no spēkā esošajām līgumtiesībām.
- 27 Šī argumentācija nevar tikt atbalstīta.
- 28 Kā it īpaši izriet no pamatlēmuma 1. panta 1. un 2. punkta un no tā piektā līdz septītajam apsvērumam un no vienpadsmitā apsvēruma, tā mērķis ir aizstāt daudzpusējo izdošanu starp dalībvalstīm ar notiesāto vai aizdomās turēto personu nodošanas sistēmu starp tiesu iestādēm sodu izpildei vai kriminālvajāšanai, pamatojoties uz savstarpējās atzišanas principu.
- 29 Apcietināšanas orderu, kas izdoti dažādās izsniegšanas dalībvalstīs saskaņā ar attiecīgās izsniegšanas valsts tiesībām, savstarpējā atzišana prasa tuvināt dalībvalstu normatīvos aktus tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās jomā un precīzāk — tuvināt normas par nodošanas starp valstu iestādēm nosacījumiem, procedūrām un sekām.
- 30 Tieši tāds ir pamatlēmuma mērķis, it īpaši attiecībā uz normām par uzskaitītajiem [noziedzīgajiem] nodarījumiem, attiecībā uz kuriem netiek pārbaudīta abpusējā sodāmība (2. panta 2. punkts), par Eiropas apcietināšanas ordera obligātās izpildīšanas pamatu vai fakultatīvas neizpildīšanas pamatu (3. un 4. pants), par ordera saturu un formu (8. pants), par šāda ordera pārsūtīšanu un tās nosacījumiem

(9. un 10. pants), par minimālajām garantijām, kas jāpiešķir pieprasītai un arestētai personai (11.–14. pants), par šī ordera izpildes lēmuma pieņemšanas termiņiem un kārtību (17. pants) un par pieprasītās personas nodošanas termiņiem (23. pants).

- 31 Pamatlēmums ir pamatots ar LES 31. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu, kas paredz, ka kopīgai rīcībai attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās ir attiecīgi jāatvieglo un jāpaātrina sadarbība starp tiesu iestādēm attiecībā uz procesuālajām darbībām un lēmumu izpildi, kā arī jāatvieglo izdošana starp dalībvalstīm.
- 32 Pretēji tam, ko apgalvo *Advocaten voor de Wereld*, nekas neļauj secināt, ka dalībvalstu tiesību un normatīvo aktu tuvināšana, pieņemot pamatlēmumus saskaņā ar LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu, attiektos tikai uz dalībvalstu krimināltiesiskajām normām, kas minētas LES 31. panta 1. punkta e) apakšpunktā, proti, normām par noziedzīgo darbību elementiem un piemērojamiem sodiem, kas piemērojami šajā noteikumā uzskaitītajās jomās.
- 33 Saskaņā ar LES 2. panta pirmās daļas ceturto ievilkumu viens no Savienības mērķiem ir attīstīt telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums, un LES 29. panta pirmā daļā paredz, ka, lai nodrošinātu pilsoņiem augstu aizsardzības līmeni šajā teritorijā, tiek izveidota dalībvalstu kopīga rīcība it īpaši tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās jomā. Saskaņā ar šī paša panta otrās daļas otro ievilkumu šo mērķi sasniedz, “ciešāk sadarbojoties dalībvalstu tiesu iestādēm un citām kompetentām iestādēm, [...] saskaņā ar [LES] 31. un 32. pantu”.

34 LES 31. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā nav norāžu uz šim mērķim izmantojamiem juridiskiem līdzekļiem.

35 Turklāt LES 34. panta 2. punkts vispārīgi noteic, ka Padome “nosaka pasākumus un veicina sadarbību, [...] sekmējot Savienības mērķu sasniegšanu”, un “šajā sakarā” pilnvaro Padomi pieņemt dažādu veidu aktus, kas uzskaitīti šī 2. punkta a)–d) apakšpunktā, kurā tostarp ir minēti pamatlēmumi un konvencijas.

36 Tāpat ne LES 34. panta 2. punkts, ne kāds cits Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļas noteikums nenošķir to aktu veidus, kas var tikt pieņemti jomā, uz kuru attiecas kopīgā rīcība sadarbības krimināllietās jomā.

37 LES 34. panta 2. punkts nenosaka arī prioritāro kārtību dažādajiem līdzekļiem, kas ir uzskaitīti šajā noteikumā, kā dēļ nav izslēgts, ka Padome varētu izvēlēties no vairākiem līdzekļiem, lai regulētu šo jomu, ievērojot izvēlēta dokumenta rakstura uzliktos ierobežojumus.

38 Šajos apstākļos LES 34. panta 2. punkts, tā kā tas vispārīgi uzskaita un definē dažādo juridisko līdzekļu veidus, kas var tikt izmantoti, “sekmējot Savienības mērķu sasniegšanu”, kas noteikti Līguma par ES VI sadaļā, nevar tikt interpretēts tādējādi, ka tas izslēdz to, ka dalībvalstu normatīvo aktu tuvināšana, pieņemot pamatlēmumu saskaņā ar šī paša 2. punkta b) apakšpunktu, var attiekties uz jomām, kas nav uzskaitītas LES 31. panta e) punktā, un it īpaši uz Eiropas apcietināšanas ordera jautājumu.

- 39 Interpretāciju, saskaņā ar kuru dalībvalstu tiesību un normatīvo aktu tuvināšana, pieņemot pamatlēmumus, ir atļauta ne tikai jomās, kuras paredz LES 31. panta 1. punkta e) apakšpunkts, apstiprina šī paša 1. punkta c) apakšpunkts, kas noteic, ka ar kopīgu rīcību arī “nodrošina dalībvalstīs piemērojamo normu saderību, ciktāl tas vajadzīgs šīs [tiesu iestāžu krimināllietās] sadarbības uzlabošanai”, nenošķirot dažādos aktu veidus, kas var tikt izmantoti, lai tuvinātu šīs normas.
- 40 Šajā gadījumā, tā kā LES 34. panta 2. punkta c) apakšpunkts izslēdz to, ka Padome varētu izmantot lēmumu, lai tuvinātu dalībvalstu tiesību un normatīvos aktus, un ka kopīgās rīcības līdzeklim šī paša 2. panta a) punkta izpratnē ir vienīgi jādefinē Savienības pieeja noteiktā jautājumā, rodas jautājums, vai pretēji tam, ko apgalvo *Advocaten voor de Wereld*, Padome varēja likumīgi regulēt Eiropas apcietināšanas ordera jautājumu ar pamatlēmumu nevis ar konvenciju atbilstoši LES 34. panta 2. punkta d) apakšpunktam.
- 41 Lai arī nav šaubu, ka par Eiropas apcietināšanas orderi var pieņemt arī konvenciju, no Padomes rīcības brīvības izriet [tiesības] dot priekšroku pamatlēmumam kā juridiskam līdzeklim, ja, kā šajā lietā, ir ievēroti šāda akta pieņemšanas nosacījumi.
- 42 Šim secinājumam nav pretrunā fakts, ka saskaņā ar pamatlēmuma 31. panta 1. punktu tas no 2004. gada 1. janvāra aizstāj tikai attiecībās starp dalībvalstīm to iepriekšējo izdošanas konvenciju attiecīgos noteikumus, kas ir uzskaitītas šajā noteikumā. Citāda interpretācija, kurai nav pamatojuma nedz LES 34. panta 2. punktā, nedz kādā citā Līguma par ES noteikumā, var radīt risku, ka zūd Padomei

noteikto pilnvaru pieņemt pamatlēmumus jomās, kas pirms tam ir regulētas ar starptautiskām konvencijām, lietderīgā iedarbība.

- 43 No tā izriet, ka pamatlēmums nav pieņemts, neievērojot LES 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

Par otro jautājumu

- 44 *Advocaten voor de Wereld* pretēji visiem pārējiem lietas dalībniekiem, kas ir iesnieguši apsvērumus šajā tiesvedībā, apgalvo, ka pamatlēmuma 2. panta 2. punkts, tā kā tas atceļ prasības par [noziedzīgu] nodarījumu, kas minēti šajā noteikumā, abpusējas sodāmības pārbaudi, ir pretrunā vienlīdzības un nediskriminācijas principam, kā arī kriminālprocesa tiesiskuma principam.

- 45 Uzreiz jānorāda, ka saskaņā ar LES 6. pantu Savienība ir dibināta, ievērojot tiesiskuma principu, un tā ievēro pamattiesības kā Kopienų vispārējos tiesību principus, ko nodrošina 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītā Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija un kas izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām. No tā izriet, ka iestādes ir pakļautas to izdoto aktu atbilstības līgumiem un vispārējiem tiesību principiem pārbaudei tādā pašā veidā kā dalībvalstis, kad tās ievieš Savienības tiesības (skat. it īpaši 2007. gada 27. februāra spriedumus lietā C-354/04 P *Gestoras Pro Amnistía* u.c./Padome, Krājums, I-1579. lpp., 51. punkts, un lietā C-355/04 P *Segi* u.c./Padome, Krājums, I-1657. lpp., 51. punkts).

- 46 Ir zināms, ka šo principu vidū ir arī tādi principi kā noziedzīgu nodarījumu un sodu tiesiskuma un samērīguma princips, kā arī vienlīdzības princips un nediskriminācijas princips, kas tika apstiprināti arī 2000. gada 7. decembrī Nicā proklamētās Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (OV C 364, 1. lpp.) attiecīgi 49., 20. un 21. pantā.
- 47 Līdz ar to Tiesai ir jāpārbauda pamatlēmuma spēkā esamība saistībā ar šiem principiem.

Par noziedzīgu nodarījumu un sodu tiesiskuma principu

- 48 Kā uzskata *Advocaten voor de Wereld*, vairāk nekā 30 [noziedzīgu] nodarījumu saraksts, attiecībā uz kuriem parastais abpusējas sodāmības princips tiek atcelts, ja izsniegšanas dalībvalsts soda par tiem ar brīvības atņemšanu līdz trīs gadiem, vismaz šajā ziņā ir vispārīgs un neskaids, ar to pārkāpj vai vismaz var pārkāpt kriminālprocesa tiesiskuma principu. Šajā sarakstā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem nav sniegta juridiskā definīcija, bet tie ir ļoti vispārīgi definētu nevēlamu darbību kategoriju uzskaitījums. Personai, kurai atņemta brīvība, izpildot Eiropas apcietināšanas orderi, nepārbaudot abpusējo sodāmību, tiek liegta garantija, ka krimināllikumam ir jābūt precīzam, skaidram un paredzamam, kas ļauj katram zināt, izdarot darbību, vai šī darbība ir vai nav noziedzīgs nodarījums, atšķirībā no personām, kurām atņemta brīvība citādi, nevis saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi.
- 49 Turklāt ir jāatgādina, ka noziedzīgu nodarījumu un sodu tiesiskuma princips (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), kas ir viens no tiesību vispārējiem principiem, kuri izriet no dalībvalstīm kopējām konstitucionālajām tradīcijām, ir nostiprināts arī dažādos starptautiskos līgumos, it īpaši Eiropas Cilvēka tiesību un

pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 7. panta 1. punktā (šajā sakarā skat. it īpaši 1996. gada 12. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-74/95 un C-129/95 *X, Recueil*, I-6609. lpp., 25. punkts, un 2005. gada 28. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rørindustri u.c./Komisija*, Krājums, I-5425. lpp., 215.–219. punkts).

- 50 Šis princips nozīmē, ka likumam ir skaidri jādefinē pārkāpumi un par tiem paredzētie sodi. Šis nosacījums ir izpildīts tad, ja attiecīgā persona no atbilstošās normas formulējuma, un vajadzības gadījumā izmantojot tiesu sniegto normas interpretāciju, var uzzināt, par kādām darbībām vai bezdarbību tai iestāsies kriminālatbildība (skat. it īpaši Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2000. gada 22. jūnija spriedumu lietā *Coëme u.c. pret Beļģiju*, *Recueil des arrêts et décisions*, 2000-VII, 145. punkts).
- 51 Saskaņā ar pamatlēmuma 2. panta 2. punktu šajā noteikumā uzskaitītie noziedzīgie nodarījumi, “ja par tiem izsniegšanas dalībvalstī var piemērot brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi, un tādi, kā tie definēti izsniegšanas dalībvalsts tiesībās,” ir pamats nodošanai, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi, nepārbaudot darbības abpusējo sodāmību.
- 52 Līdz ar to, pat ja dalībvalstis burtiski pārņem noziedzīgu nodarījumu uzskaitījumu pamatlēmuma 2. panta 2. punktā, lai īstenotu pamatlēmumu, pati noziedzīgu nodarījumu definīcija un piemērojamie sodi izriet no “izsniegšanas dalībvalsts” tiesībām. Pamatlēmums neparedz saskaņot attiecīgos noziedzīgos nodarījumus attiecībā uz to pamatelementiem vai ar tiem saistītajiem sodiem.
- 53 Līdz ar to, lai arī pamatlēmuma 2. panta 2. punkts atceļ abpusējas sodāmības pārbaudi šajā noteikumā minēto noziedzīgo nodarījumu kategorijām, noziedzīgo nodarījumu definīcija un piemērojamie sodi tik un tā izriet no izsniegšanas

dalībvalsts tiesībām, kurai, kā turklāt noteikts šī paša pamatlēmuma 1. panta 3. punktā, ir jāievēro pamattiesības un tiesību pamatprincipi, kas noteikti LES 6. pantā, un līdz ar to noziedzīgu nodarījumu un sodu tiesiskuma princips.

- 54 No tā izriet, ka pamatlēmuma 2. panta 2. punkts, ciktāl tas atceļ abpusējās sodāmības pārbaudi attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas minēti šajā noteikumā, nav spēkā neesošs sakarā ar noziedzīgu nodarījumu un sodu tiesiskuma principa pārkāpumu.

Par vienlīdzības principu un nediskriminācijas principu

- 55 Kā uzskata *Advocaten voor de Wereld*, ar pamatlēmumu ir pārkāpts vienlīdzības princips un nediskriminācijas princips, tā kā attiecībā uz citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas nav paredzēti pamatlēmuma 2. panta 2. punktā, nodošana var tikt pakļauta nosacījumam, ka fakti, sakarā ar kuriem ir izdots Eiropas apcietināšanas orderis, ir noziedzīgs nodarījums izpildes dalībvalsts tiesībās. Šāda nošķiršana nevar tikt objektīvi attaisnota. Abpusējās sodāmības pārbaudes atcelšana turklāt ir apstrīdama tādēļ, ka pamatlēmumā nav detalizētas to faktu definīcijas, sakarā ar kuriem ir pieprasīta nodošana. Pamatlēmuma izveidotā sistēma rada nepamatotu atšķirību attieksmē pret indivīdiem atkarībā no tā, vai inkriminētie fakti ir notikuši izpildes dalībvalstī vai ārpus šīs valsts. Šie paši indivīdi bez attaisnojuma tiek aplūkoti dažādi attiecībā uz brīvības atņemšanu.

- 56 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka vienlīdzības princips un nediskriminācijas princips prasa, ka līdzīgas situācijas nevar aplūkot atšķirīgi un dažādas situācijas nevar

aplūkot vienādi, ja vien tādai pieejai nav objektīva attaisnojuma (skat. it īpaši 2006. gada 26. oktobra spriedumu lietā C-248/04 *Koninklijke Coöperatie Cosun*, Krājums, I-10211. lpp., 72. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 57 Pirmkārt, attiecībā uz izvēli no 32 noziedzīgo nodarījumu kategorijām, kas uzskaitītas pamatlēmuma 2. panta 2. punktā, Padome, pamatojoties uz savstarpējās atzišanas principu un ņemot vērā uzticēšanās un solidaritātes paaugstināto līmeni dalībvalstu starpā, varēja uzskatīt, ka, vai nu to rakstura dēļ vai sakarā ar radušos maksimālo trīs gadu sodu, attiecīgo noziedzīgo nodarījumu kategorijas ir tādi nodarījumi, kuru apdraudējuma smagums sabiedriskajai kārtībai un valsts drošībai attaisno to, ka netiek prasīta abpusējās sodāmības pārbaude.
- 58 Līdz ar to, pat ja pieņem, ka personu, kuras tiek turētas aizdomās par noziedzīgu nodarījumu, uz kuriem attiecas pamatlēmuma 2. panta 2. punkts, izdarīšanu vai kuras ir notiesātas par šādiem noziedzīgiem nodarījumiem, situācija ir līdzīga to personu situācijai, kuras tiek turētas aizdomās vai ir notiesātas par tādu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kas nav uzskaitīti šajā noteikumā, nošķiršana katrā ziņā ir objektīvi pamatota.
- 59 Otrkārt, attiecībā uz faktu, ka attiecīgajās noziedzīgo nodarījumu kategorijās iztrūkstošā precīzā definīcija var radīt atšķirīgu pamatlēmuma īstenošanu dažādās valstu tiesību sistēmās, pietiek tikai norādīt, ka pamatlēmuma mērķis nav saskaņot dalībvalstu materiālās krimināltiesību normas un ka neviens noteikums Līguma par ES VI sadaļā, kura 31. un 34. pants ir norādīti kā šī pamatlēmuma juridiskais pamats, nepakļauj Eiropas apcietināšanas ordera piemērošanu dalībvalstu krimināltiesiskā regulējuma saskaņošanai attiecīgo noziedzīgo nodarījumu jomā (skat. pēc analogijas it īpaši 2003. gada 11. februāra spriedumu apvienotajās lietās C-187/01 un C-385/01 *Gözütok* un *Brügge*, *Recueil*, I-1345. lpp., 32. punkts, kā arī 2006. gada 28. septembra spriedumu lietā C-467/04 *Gasparini* u.c., Krājums, I-9199. lpp., 29. punkts).

- 60 No tā izriet, ka pamatlēmuma 2. panta 2. punkts, tā kā tas atceļ abpusējās sodāmības pārbaudi attiecībā uz šajā noteikumā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, nav spēkā neesošs sakarā ar LES 6. panta 2. punkta pārkāpumu un precīzāk — sakarā ar noziedzīgu nodarījumu un sodu tiesiskuma principa, kā arī ar vienlīdzības un nediskriminācijas principa pārkāpumu.
- 61 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jāatbild, ka no uzdoto jautājumu pārbaudes neizriet neviens faktors, kas varētu ietekmēt pamatlēmuma spēkā esamību.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 62 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

No uzdoto jautājumu pārbaudes neizriet neviens faktors, kas varētu ietekmēt Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm spēkā esamību.

[Paraksti]